

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4C/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621200851
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1621200851.1

Uznesenie

Okresný súd Malacky v spore žalobcov: 1/ H. 2/ K., obaja zastúpení ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, so sídlom Pod Hájom 1367/169, Dubnica nad Váhom, IČO: 51 255 022, proti žalovaným: 1/ Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, 2/ U9, a.s., so sídlom Zelinárska 6, Bratislava, IČO: 35 849 703, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavuje.

Žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.3.2021, sa žalobcovia domáhali, aby súd nariadil žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov - záložcov, nachádzajúcim sa v k. ú. L., obec L., okres G., zapísaným Okresným úradom G., katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX, a to: pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 365 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria; pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 258 m², druh pozemku - záhrady; pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 120 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria; pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 41 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria; stavbe súp. č. XX na parcele registra „C“ č. XXX/X, charakteristika stavby - rodinný dom, vrátane všetkých súčastí a príslušenstva, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. V návrhu uviedli, že so žalovaným 1/ uzatvorili dňa 16.12.2011 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou. Namietali, že zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ a k/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Mali za to, že dojednanie obsiahnuté v zmluve týkajúce sa poistenia zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súčasťou zmluvy o splátkovom úvere je aj Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a Mandátna zmluva zo dňa 16.12.2011. Poukázali na to, že táto zmluva umožňuje bez súdnej kontroly vymôcť od spotrebiteľa aj plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Za takúto podmienku označili dojednanie uvedené v časti IV., bode 3 písm. f/ tejto zmluvy. Nakoľko sa žalobcovia dostali do omeškania s platením mesačných splátok, veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Dňa 22.8.2019 bolo zo strany záložného veriteľa - žalovanej 1/ vypracované oznámenie o začatí výkonu záložného práva podľa § 151l ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z predmetného oznámenia ale nevyplýva, v akej výške si nárokuje uspokojiť pohľadávku vzniknutú zo zmluvy o splátkovom úvere. Mali za to, že výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby je neprimeraný, a to s prihliadnutím na výšku pohľadávky, ktorá nie je nikde uvedená. Dňa 24.2.2021 bola žalobcom obyčajnou zásielkou, ako aj doporučenou zásielkou, doručená listina od žalovanej 2/ označená ako Výzva na umožnenie vykonania znaleckej obhliadky a ohodnotenia nehnuteľnosti.

Žalobcovia sú vlastníkami dotknutých nehnuteľností a výkonom záložného práva dobrovoľnou dražbou by mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do ich majetkových práv. V prípade vykonania záložného práva by žalobcovia prišli o nehnuteľnosť, ktorá má pre nich dôležitý význam, nakoľko je to ich domov, kde majú aj trvalý pobyt. Dcéra a matka žalobcu 1/ by stratili domov a stratili by tak základné právo na obydlie a plnohodnotný život. Upozorňovali, že žalovaná 1/ ako navrhovateľ dražby a žalovaná 2/ ako dražobník pristúpili k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou bez súdnej kontroly zmluvných podmienok a bez súdnej kontroly, či právo žalovanej 1/ na plnenie existuje, pričom žalobcovia nemajú možnosť výkon záložného práva zastaviť. Pokiaľ ide o ustálenie, či žalovaná 1/ má pohľadávku voči žalobcom a v akej výške, to je predmetom sporu vedeného na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 32Csp/1/2020. V uvedenom spore žalovaná 1/ vzala žalobu späť v časti sumy 2 018,50 € z dôvodu, že žalobcovia mesačne uhrádzajú splátky, aj keď nie vždy v stanovenej výške. Zároveň poukázali na skutočnosť, že podali žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu - Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy, ktorá vznikla zo Zmluvy o splátkovom úvere. Toto konanie je vedené na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 31C/5/2020. Nakoľko sú toho názoru, že úver je bezúročný a bezpoplatkov, záložná zmluva, ktorá je základným podkladom pre vykonanie dražby je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Nariadením neodkladného opatrenia by bola žalobcom poskytnutá ochrana do rozhodnutia v predmetných konaniach, aby samotným výkonom záložného práva nevznikol ťažko napravitelný stav. Zdôrazňovali, že požadovaným neodkladným opatrením nedôjde k neprimeranému zásahu do právnych vzťahov medzi stranami sporu, nakoľko následky plynúce z neodkladného opatrenia pre žalovanú 1/ ako finančnú inštitúciu s neporovnateľným finančným zázemím a krytím sú v porovnaní s hrozbou straty bývania pre žalobcov a ich rodinu zanedbateľné.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia priložili Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.12.2011, Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnu zmluvu zo dňa 16.12.2011, oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 22.8.2019, výzvu na umožnenie vykonania znaleckej obhliadky zo dňa 19.2.2021, výpis z listu vlastníctva č. XXX, súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2011, výpisy zo svojho účtu a e-mailové potvrdenia o príkazoch na úhradu. Súd si taktiež pripojil spis Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/46/2019, kópiu žaloby vo veci Okresného súdu Malacky sp. zn. 32Csp/1/2020 a kópiu žaloby podanej žalobcami vo veci Okresného súdu Malacky sp. zn. 31C/5/2020.

4. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. c/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

8. Podľa § 161 ods. 1 C.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

9. Podľa § 161 ods. 2 C.s.p. ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 230 C.s.p. ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

11. Podľa § 329 ods. 3 C.s.p. ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Súd v súlade s § 161 ods. 1 C.s.p. v prvom rade skúmal, či sú v prejednávanej veci splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť. Jednou z negatívnych procesných podmienok je aj

prekážka veci rozhodnutej, ktorá je upravená v § 230 C.s.p. V zmysle tohto ustanovenia, ak sa o tej istej veci právoplatne rozhodlo, nemožno o nej rozhodovať znovu. Kritéria pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci sú vymedzené totožnosťou osôb (sporových strán) a totožnosťou predmetu konania. O totožnosť osôb ide vtedy, ak sa v konaní zúčastňujú tie isté osoby ako v konaní ukončenom právoplatným rozhodnutím súdu. O totožnosť predmetu konania pôjde vtedy, ak sa žalobný nárok spolu s jeho skutkovým odôvodnením zhoduje s predchádzajúcim návrhom v konaní, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté. Rovnako je to aj v prípade opätovného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, kedy právoplatné rozhodnutie súdu o predchádzajúcom návrhu zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre nový návrh, ktorým by sa navrhovateľ za nezmenenej skutkovej situácie domáhal nariadenia neodkladného opatrenia s totožným obsahom. V nadväznosti na to Civilný sporový poriadok v § 329 ods. 3 ustanovuje, že ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

13. Súd lustráciou v súdnom registri a následne z pripojeného spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/46/2019 zistil, že žalobcovia sa v uvedenom konaní domáhali vydania obsahovo totožného neodkladného opatrenia ako v prejednávanej veci, t.j. aby súd nariadil žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov - záložcov, nachádzajúcim sa v k. ú. L., obec L., okres G., zapísaným Okresným úradom G., katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX, a to: pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 365 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria; pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 258 m², druh pozemku - záhrady; pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 120 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria; pozemku registra „C“, parc. č. XXX/X, o výmere 41 m², druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria; stavbe súp. č. XX na parcele registra „C“ č. XXX/X., charakteristika stavby - rodinný dom, vrátane všetkých súčastí a príslušenstva, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V návrhu uviedli, že riadne nesplácali úver poskytnutý im na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, žalobkyňa preto na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy zo dňa 16.12.2011 navrhla vykonanie dobrovoľnej dražby identických nehnuteľností, pričom samotnú dražbu organizovala žalovaná 2/. Žalobcovia považovali predmetný úver za bezúročný a bezpoplatkov, úverovú zmluvu a záložnú zmluvu za obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky, to všetko z rovnakých dôvodov ako v tejto veci. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami odôvodnili tiež rovnako ako v prejednávanej veci, t.j. tým, že žalovaná 1/ ako navrhovateľ dražby a žalovaná 2/ ako dražobník pristúpili k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou bez súdnej kontroly zmluvných podmienok a toho, či právo žalovanej 1/ na plnenie existuje, pričom žalobcovia nemajú možnosť výkon záložného práva zastaviť, v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do ich majetkových práv.

14. Okresný súd Malacky uznesením zo dňa 19.12.2019 č.k. 5C/46/2019-45 návrhu žalobcov v plnom rozsahu vyhovel a uložil im v lehote 30 dní podať návrh vo veci samej. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ uznesením zo dňa 30.6.2020 č.k. 8Co/86/2020-242 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Odvolací súd skonštatoval, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli splnené už z toho dôvodu, že žalobcovia neosvedčili existenciu nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. V tejto súvislosti uviedol, že žalobcovia síce namietali viaceré ustanovenia zmluvy o úvere a neoprávnenosť pripravovanej dražby, avšak neuviedli žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by mohli zakladať dôvodné pochybnosti o platnosti celej úverovej zmluvy a zmluvy o zriadení záložného práva. Vo vzťahu k žalovanej 2/ neboli splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia aj z dôvodu nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie, pričom vo vzťahu k nej by rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia nebolo taktiež materiálne vykonateľné. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 17.8.2020.

15. Z porovnania oboch návrhov žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že žalobcovia oproti predchádzajúcemu návrhu tvrdia z hľadiska skutkového naviac len to, že: a/ im došla ďalšia výzva na umožnenie vykonania znaleckej obhliadky nehnuteľností, b/ zaplatili niekoľko ďalších splátok úveru, c/ na Okresnom súde Malacky sa pod sp. zn. 32Csp/1/2020 vedie konanie, predmetom ktorého je ustálenie, či žalovaná 1/ má voči žalobcom pohľadávku a d/ v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 31C/5/2020 sa voči žalovanej 1/ domáhajú určenia neplatnosti záložnej

zmluvy. Uvedené skutočnosti však podľa názoru súdu nepredstavujú takú zmenu skutkových okolností, ktorá by bola významná pre rozhodnutie o navrhovanom neodkladnom opatrení. Hoci žalobcovia v opätovnom návrhu ako aj v žalobe uviedli ďalší (nový) dôvod neplatnosti záložnej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ktorý vyvodzujú z bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, toto ich tvrdenie nemôže mať na posúdenie otázky existencie prekážky právoplatne rozhodnutej veci žiaden vplyv, nakoľko ide len o doplnenie právnej argumentácie vychádzajúcej zo skutkových okolností jestvujúcich už v čase uzavretia úverovej a záložnej zmluvy, teda ešte pred vydaním predchádzajúceho rozhodnutia o neodkladnom opatrení a o žiadnu zmenu skutkových okolností sa tak v tejto súvislosti nejedná. Žalobcom nič nebránilo, aby spomínanú právnu argumentáciu uplatnili už v predchádzajúcom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

16. Vzhľadom na to, že žalobcovia sa podaným návrhom domáhajú voči žalovaným nariadenia neodkladného opatrenia s obsahovo totožným petitom ako v právoplatne skončenom konaní Okresného súdu Malacky sp. zn. 5C/46/2019, pričom po vydaní zamietajúceho uznesenia v uvedenej veci nedošlo k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súdu neostalo iné, len konanie o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zastaviť pre existenciu prekážky právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 v spojení s § 161 ods. 1 C.s.p.).

17. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

18. V danom prípade bolo konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zastavené z dôvodu prekážky právoplatnej rozhodnutej veci, procesné zavinenie na zastavení konania je preto potrebné pričítať žalobcom, v dôsledku čoho náhrada trov konania patrí žalovaným. Keďže však žalovaným doposiaľ v súvislosti s konaním o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadne trovy nevznikli, súd im nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).